

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε. γνωστοποιεί ότι δέχεται επιστολές, εκδήλωσης ενδιαφέροντος, για την αγορά ή ενοικίαση ολοκλήρου του ακινήτου, ιδιοκτησίας της, που βρίσκεται στην Β. ΚΩΝ/ΝΟΥ 3 - ΘΕΣ/ΚΗ (εστιατόριο ΟΛΥΜΠΟΣ ΝΑΟΥΣΑ). Προσφορές θα γίνονται δεκτές μέχρι 12 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1993.

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στα τηλ. 32.24.491 & 32.23.780 (κ. κ. Π. ΧΟΥΔΑΛΑΚΗΣ - Π. ΒΛΑΧΟΥ).

ΔΙΑΦΟΡΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ένας ερυθρόμορφος κρατήρας από την αρχαία αγορά.

Πώς άντεξαν στη διάβρωση τώσων αιώνων οι σιδερένιοι σύνδεσμοι και γόμφιοι των ναών της Ακρόπολης.

Ελάτεια

Οι Αρχαιολόγοι: Σκηνογράφοι του παρελθόντος

Ηλέκτρα του Σοφοκλή

Η αποκατάσταση της νεότερης ζωγραφικής διακόσμησης της Αγίας Σοφίας Θεσσαλονίκης

Η παραδοσιακή θρησκευτική αρχιτεκτονική στην Κεφαλλονιά

Οδοιπορικό στις μεταβυζαντινές εκκλησίες της Φθιώτιδας

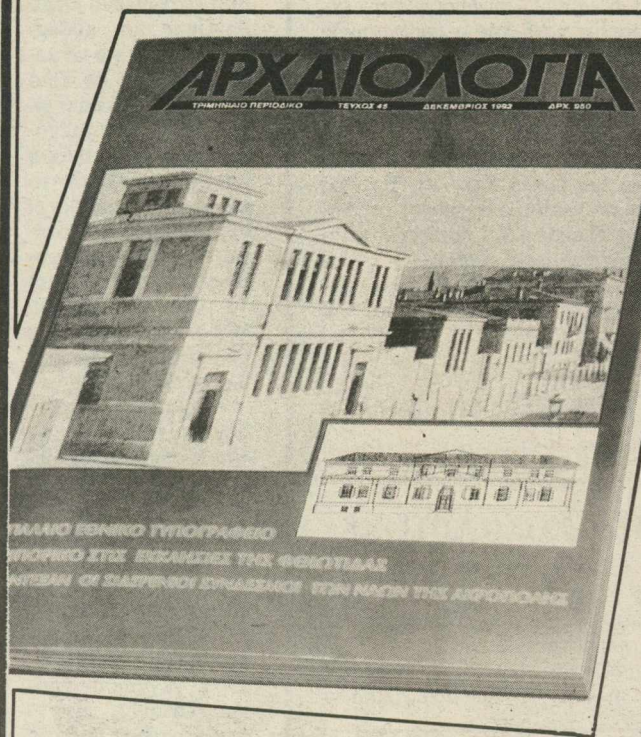
Το παλιό Εθνικό Τυπογραφείο στην Αθήνα

Αρχαιολογία και ΣΕΠ. «Αρχαιολόγοι» στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Ο Νικόλαος Πλάτων και η Ακρόπολη

Τα αρχαιολογικά μουσεία της Ελλάδας 6. Μουσείο Αγρινίου

Αρχαιολογικά - Αρχαιομετρικά - Αρχαία Ελληνικά νομίσματα

ARΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

για τον καθένα που θελει να ξερει

ΘΑ ΒΡΕΙΤΕ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΒΙΒΛΙΟΠΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΤΥΠΟΥ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Τα 7 μεγάλα μέτωπα του θεσμικού εκσυγχρονισμού

Του
Ευάγγελου
Βενιζέλου

σία μία συζήτηση για ανεθώρηση των σχετικών συνταγματικών διατάξεων, μ' όλη την προσοχή και την οικονομία κινήσεων που απαιτεί η παρέμβαση σ' ένα κείμενο αυστηρό και ελλειπτικό όπως το Σύνταγμα.

Όλα αυτά τα θέματα δεν εμφανίζονται στον ίδιο βαθμό πολιτικής και θεωρητικής ωριμότητας ούτε έχουν την ίδια βαρύτητα. Μέσα στο ευρύ φάσμα της συνταγματικής ύλης, ο κατάλογος που προηγήθηκε αποδεικνύει έναν κοινό παρονομαστή: Την εμμονή στον πολιτικό φιλελευθερισμό και το κράτος δικαίου, στην δημοκρατική αρχή και τον πολιτικό плюраλισμό, στον κοινοβουλευτικό και πολυκομματικό χαρακτήρα του πολιτεύματος, στην κοινωνική αλληλεγγύη ως δέσμη συνταγματικών δικαιωμάτων. Εξηγείται κατά τον τρόπο αυτό η έμφαση που δόθηκε σ' ορισμένα ζητήματα και η παράλειψη κάποιων άλλων. Ο προβληματισμός γύρω από την αναθώρηση του Συντάγματος θα έπρεπε να είναι πολιτικά υπεύθυνος και να μην υποκύπτει στη γοητεία του μαζικισμού.

Συγκροτείται έτσι μια ενδεικτική πάντοτε, αλλά συστηματική βάση για συζήτηση. Η συζήτηση όμως αυτή δεν έχει μόνο τη μελλοντική και δικαιοπολιτική της διάσταση. Έχει και την τρέχουσα διάστασή της. Αυτή που αφορά την ερμηνεία και την εφαρμογή του ισχύοντος Συντάγματος με τα ευρύτατα περιθώρια που αυτό αφήνει για τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό της κοινής νομοθεσίας. Καμιά συζήτηση γύρω από την αναθώρηση του Συντάγματος δεν μπορεί να μειώσει τη σημασία αυτής της αξίωσης για σεβασμό του Συντάγματος. Ιδίως όταν ο ανταρσιχισμός της εξουσίας οδηγεί όχι απλώς σε παραβιάσεις του Συντάγματος αλλά στην υποβάθμιση και την έκπτωση του Συντάγματος μέσα από την καλλιέργεια της προκλητικής εντύπωσης ότι οι όποιες πολιτικές επιλογές δεν πρόκειται να συναντήσουν νομικούς φραγμούς.

Πριν από είκοσι περίπου χρόνια, η τήρηση του Συντάγματος έγινε το μείζον πολιτικό αίτημα. Η προσθήκη έξι αριθμών στο τότε ακροτελεύτιο άρθρο 114 και η μετακίνηση της σχετικής διάταξης στο σημερινό άρθρο 120 του Συντάγματος μπορεί να μειώνει την ευφώνια της, δεν ακυρώνει όμως τη θεσμική και πολιτική σημασία αυτής της αξίωσης.

★ Ο κ. Ευάγγελος Βενιζέλος είναι καθηγητής του Συνταγματικού Δικαίου του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

ΣΤΑ ΔΥΟ προηγούμενα άρθρα είδαμε τις πολιτικές και τις θεωρητικές προϋποθέσεις που πρέπει να καλύπτει μια σοβαρή συζήτηση για την αναθώρηση του Συντάγματος.

Μια τέτοια συζήτηση θα πρέπει να εντάσει το ζήτημα της αναθώρησης μέσα στο γενικότερο πλαίσιο του σεβασμού του Συντάγματος και του θεσμικού εκσυγχρονισμού τόσο στο επίπεδο της κοινής νομοθεσίας όσο και σε επίπεδο του Κανονισμού της Βουλής. Αναδεικνύονται έτσι επτά μεγάλα μέτωπα θεσμικού εκσυγχρονισμού.

1 Η γενναία τροποποίηση του Κανονισμού της Βουλής προς την κατεύθυνση που ήδη σημειώθηκε είναι το πρώτο ίσως βήμα που πρέπει να γίνει: Η διευκόλυνση της συμμετοχής του κάθε βουλευτή ατομικά στον πολιτικό διάλογο, τη νομοθετική πρωτοβουλία και το ελεγκτικό έργο της Βουλής: η μετατροπή της Βουλής στο μόνο επίσημο δέμα της επίκαιρης και διαρκούς πολιτικής αντιπαράθεσης, η αποτελεσματικότερη σύνδεση του Κοινοβουλίου με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τους άλλους κοινοτικούς θεσμούς, η εκλογίκευση της νομοθετικής εργασίας και η ακόμη μεγαλύτερη επικαιροποίηση του κοινοβουλευτικού ελέγχου, η δημοσιότητα των συνεδριάσεων του κοινοβουλευτικών επιτροπών και η ενίσχυση του πολιτικού τους κύρους και των ελεγκτικών κυριών αρμοδιοτήτων τους μέσα από ακροάσεις, έρευνες, και άλλα σχετικά μέτρα: η δραστηριτική ενίσχυση της επιστημονικής υπηρεσίας και η διακλάδωσή της στις επιμέρους κοινοβουλευτικές ομάδες για τη στήριξη του έργου τους είναι ορισμένα από τα θέματα που πρέπει να απασχολήσουν μια μελλοντική τροποποίηση του Κανονισμού της Βουλής.

2 Η δραστηριτική εκκαθάριση της κοινής νομοθεσίας - ιδίως στο πεδίο των συνταγματικών δικαιωμάτων - από τα ενεργά κατάλοιπα των δικτατορικών περιόδων και των συναφών των αντιλήψεων που είχαν ευδοκιμήσει σ' άλλες εποχές και εξακολουθούν να εφαρμόζονται πρόθυμα από τη νομολογία μας, είναι το δεύτερο βήμα. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι η νομοθεσία για τον Τύπο και η νομοθεσία για τις συναθροίσεις. Παράλληλα, πρέπει η νομοθεσία μας να ξεπεράσει διάφορες αμχανίες της στο πεδίο των συνταγματικών δικαιωμάτων και να εγυνηθεί αφενός τον κοινωνικό και πολιτικό плюраλισμό, αφετέρου δε την προσωπική ασφάλεια και το προσωπικό απόρρητο με τον πιο έντονο και σαφή τρόπο.

3 Η κωδικοποίηση και η απλούστευση της νομοθεσίας σε περιοχές της νομοθετικής ύλης που είναι κρίσιμες για τη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης και τις σχέσεις κράτους και πολίτη είναι το τρίτο αυτονόητο βήμα (κώδικας διοικητικής διαδικασίας, κώδικας διοικητικής δικονομίας, υπηρεσιακή κατάσταση των δημοσίων υπαλλήλων, των υπαλλήλων των ΝΠΔΔ και όλων των εργαζομένων με οποιαδήποτε σχέση στο δημόσιο και τα ΝΠΔΔ κ.ο.κ.).

4 Η σταθεροποίηση των οργανικών νόμων (ιδίως του εκλογικού νόμου και της νομοθεσίας που διέπει την οργάνωση και τη λειτουργία της κυβέρνησης) είναι το τέταρτο βήμα που πρέπει να γίνει για τη δημοκρατική εκλογίκευση των πολιτικών μας θεσμών. Το βήμα αυτό πρέπει να συνδυαστεί με την ενοποίηση των ρυθμίσεων που αφορούν τις διάφορες διασπαρτες πια στη νομοθεσία μας ανεξάρτητες διοικητικές αρχές (Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών κ.λπ.). Τα όργανα αυτά δεν μπορούν να λειτουργούν ως προσήματα για τον περιορισμό της πολιτικής ευθύνης της κυβέρνησης, ούτε να αναχθούν σε εμπόδια τον κοινοβουλευτικό έλεγχο σε καιρούς τομείς του πολιτικού γίγνεσθαι.

Αντίθετα, πρέπει να μετατραπούν σε μηχανισμούς πρόσθετων δικαιωκρατικών και δημοκρατικών εγγυήσεων. Μόνο υπό την προϋπόθεση αυτή μπορεί να αντιμετωπισθεί και το ενδεχόμενο της συνταγματικής τυποποίησης κάποιων από τις ανεξάρτητες αυτές αρχές με τη μετατροπή τους σε συνταγματικώς προβλεπόμενα άμεσα όργανα του κράτους.

5 Η νομοθετική ολοκλήρωση και ενεργοποίηση της δευτεροβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε συνδυασμό με την ενίσχυση της αποκέντρωσης, την επέκταση των αρμοδιοτήτων της πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης και την εξασφάλιση της οικονομικής αυτοδυναμίας όλων των βαθμίδων είναι το πέμπτο παράλληλο βήμα.

6 Ο θαρραλέος εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας που διέπει την οργάνωση και τη λειτουργία της Δικαιοσύνης είναι το έκτο κατά τη σειρά αυτή, αλλά το κρίσιμότερο από πλευράς σημασίας μέτωπο που πρέπει να ανοιχτεί για την ολοκλήρωση και τη διασφάλιση του κράτους δικαίου: Η διαδικασία και τα κριτήρια της εισδοχής των νέων δικαστικών λειτουργών: η κατάργηση των μισθολογικών προαγωγών και η αντικατάστασή τους από την ακόλυτη μισθολογική εξέλιξη των δικαστικών λειτουργών στο σώμα: η σαφής νομοθετική τυποποίηση των κριτηρίων που οδηγούν στις προαγωγές, τις μεταθέσεις, τις τοποθετήσεις, τις αποσπάσεις, τις εκπαιδευτικές άδειες και τη σύνταξη των υπηρεσιακών εκθέσεων των δικαστικών λειτουργών: η απογραφειοκρατικοποίηση της Δικαιοσύνης: η αποποινικοποίηση και εκκαθάριση της «μικρονομοθεσίας» και της «πολυ-

νομοθεσίας» που υπάρχει σήμερα κ.ο.κ. Αυτά είναι μερικά μόνο από τα μέτρα που μπορεί να λάβει - χωρίς αναθώρηση του Συντάγματος - ο κοινός νομοθέτης με στόχο τη διασφάλιση της εσωτερικής ανεξαρτησίας της Δικαιοσύνης και την ενίσχυση της αξιοπιστίας των αποφάσεών της. Όλα αυτά προϋποθέτουν όμως τη δραστηριτική βελτίωση των σχέσεων ανάμεσα στο δικαστικό και στο δικηγορικό σώμα - σχέσεων που πρέπει να κινούνται σε κλίμα αμοιβαίας εκτίμησης και εμπιστοσύνης - αφετέρου δε την ανύψωση του κύρους του δικηγορικού επαγγέλματος απέναντι στους ίδιους τους διαδίκους.

7 Η κωδικοποίηση, η ολοκλήρωση και ο διαρκής εκσυγχρονισμός της περιβαλλοντικής νομοθεσίας με την εγκαθίδρυση ανεξάρτητων διοικητικών αρχών και την ενίσχυση των σχετικών αρμοδιοτήτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αξίζει να μην μνησθευθεί ρητά ως αυτοτελές κεφάλαιο αυτής της συνολικής στρατηγικής θεσμικού εκσυγχρονισμού, παρ' ότι θα έπρεπε να θεωρείται πια βασική παράμετρο του συνόλου της έννομης τάξης μας.

Αυτά τα επτά μέτωπα θεσμικού εκσυγχρονισμού και νομοθετικής εκλογίκευσης συγκροτούν την υποδομή πάνω στην οποία και το κλίμα μέσα στο οποίο μπορεί πράγματι να ευδοκιμήσει η σοβαρή συζήτηση για την αναθώρηση του Συντάγματος. Και μόνο η παράλληλη κίνηση σ' όλα αυτά τα επίπεδα μπορεί να ωθήσει προς έναν θεσμικό εκσυγχρονισμό που να έχει πολιτικούς στόχους, ιστορική συνείδηση και προσήλωση στην έννοια της συνταγματικής νομιμότητας. Διαφορετικά μπορεί να έχουμε μόνο φευγαλέες εκδηλώσεις θεσμικού βολονταρισμού ή την ψευδαίσθηση μιας θεσμικής κινητικότητας που απλώς υποκαθιστούν την πολιτική ανεπάρκεια ή την πολιτική αμηχανία κάποιων που επειδή δεν μπορούν ή επειδή αποφεύγουν να μιλήσουν «επί της ουσίας» έχουν μετατρέψει τον πολιτικό λόγο σε ουδέτερο λόγο περι «θεσμών» και «διαδικασιών» γενικά.

Στο πλαίσιο, λοιπόν, αυτό μπορούν να καταγραφούν και τα κεφάλαια στα οποία θα είχε σημα-